

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרהניים
מועד הבחינה: חורף תשע"ה, 2015
מספר השאלון: 136,001206

תנ"ך

2 יחידות לימוד

על פי תכנית הלימודים החדשה המעודכנת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתים וארבעים וחמש דקות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.
פרק ראשון	—	ספר בראשית	—	(12x2)	—	24 נקודות
פרק שני	—	היסטוריוגרפיה ונבואה	—	(20x2)	—	40 נקודות
פרק שלישי	—	נושאי החובה	—	(6x3)	—	18 נקודות
פרק רביעי	—	נושאי ההרחבה	—	(6x1)	—	6 נקודות
פרק חמישי	—	קטע נלמד לניתוח ולהבנה	—	(4x3)	—	12 נקודות
	—	סה"כ	—		—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד. (2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. בעמודים נפרדים, כל מה שבהצונו לכתוב כתיבה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
ישום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — ספר בראשית (24 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2.
 בכל שאלה ענה על סעיף א — חובה (7 נקודות) ועל אבד מן הסעיפים ב-ג (5 נקודות).
 (לכל שאלה — 12 נקודות)

1. קרא בראשית, א', 20-31.

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־
 כא הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רִקְעַן הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּיִמָּן
 הַגְּדֹלִים וְאֶת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה וְהַדְּמָשֶׁת אֲשֶׁר שְׂרָעוּ הַמַּיִם
 לְמִינֵיהֶם וְאֶת כָּל־עוֹף בְּנֶף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים בֵּי־טוֹב:
 כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים
 כג וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי:
 כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינֵהּ בַּהֵמָּה וְדָמָשׁ
 כה וְחַיֹּת־הָאָרֶץ לְמִינֵהּ וַיְהִי־כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיֹּת־הָאָרֶץ לְמִינֵהּ
 וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינֵהּ וְאֶת כָּל־דָּמָשׁ הָאָדָמָה לְמִינֵהּ וַיֵּרָא
 ט אֱלֹהִים בֵּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ
 וְיֵרְדוּ בְדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־
 טו הַדָּמָשׁ הַדְּמָשׁ עַל־הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
 טז בְּצַלְם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם: וַיְבָרֶךְ
 אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ
 וּכְבֹשׁוּ וּרְדוּ בְּדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הַדְּמָשֶׁת
 טז עַל־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב זֶרַע
 ל זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בוֹ פְּרִי־עֵץ
 זֶרַע זֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: וְלִכְלַחַיֹּת הָאָרֶץ וְלִכְלַעוֹף
 הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־
 לא יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי־כֵן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
 וַהֲנִיחַ טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

ענה על סעיף א (חובה).

א. בקטע שלפניך יש חזרה על צירופי מילים.

(1) ציין מה מדגישה החזרה על צירוף המילים "וירא אלהים כי טוב".

(2 נקודות)

(2) הבא מן הקטע צירוף מילים חוזר נוסף, והסבר את תפקידו. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 20-22 בקטע שלפניך.

יש הטוענים כי המשפט "וירא אלהים את התנינים הגדלים" מבטא דה-מיטולוגיזציה (שלילת סיפורי ראשית של עמי הסביבה). הסבר טענה זו.

ג. קרא פסוקים 28-30 בקטע שלפניך.

לפי פסוקים 29-30 חלה הגבלה על האדם לעומת מה שהובטח לו לפי פסוק 28.

הסבר קביעה זו. בסס את דבריך על הכתוב.

/המשך בעמוד 4/

א וְשָׂרִי אִשֶׁת אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֵא
 ב שִׁפְחָה מִצְרַיִת וְשִׁמּוֹה הָגָר: וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה-נָא
 ג עֲצָרְנִי הֵיאָה מְלֵדָת בָּאֵנָה אֶל-שִׁפְחָתִי אוּלַי אֲבִנָּה מִמֶּנָּה
 ד וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי: וַתִּקַּח שָׂרִי אִשֶׁת אַבְרָם אֶת-הָגָר
 ה הַמִּצְרַיִת שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשִׁבְתֵּי אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 ו וַתֵּלֶךְ אִתּוֹ לְאַבְרָם אִשָּׁה לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֵא אֶל-הָגָר וַתֵּהָד
 ז וַתֵּרָא כִּי הָרְתָה וַתִּקַּל גְּבֻרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ: וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-
 ח אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אֲנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחִיקְךָ וַתֵּרָא כִּי
 ט הָרְתָה וַאֲקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹט הֵיאָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם
 י אֶל-שָׂרִי הִנֵּה שִׁפְחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶה
 יא שָׂרִי וַתְּבָרַח מִפְּנֵיהָ: וַיִּמְצְאָהּ מְלֵאךְ הָהָר עַל-עֵיַן הַמַּיִם
 יב בַּמִּדְבָּר עַל-הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר: וַיֹּאמֶר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרִי אִי-
 יג מִזֶּה בָּאת וְאַנָּה תִּלְכִּי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרִי גְבַרְתִּי אֲנֹכִי בְרַחַת:
 יד וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֵאךְ הָהָר שׁוּבִי אֶל-גְּבֻרָתְךָ וְהִתְעַמֵּי תַחַת יְדֶיךָ:
 טו וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֵאךְ הָהָר הֲרַבָּה אֲרִבָּה אֶת-זְרַעְךָ וְלֹא יִסְפָּר
 טז מִרְבִּי: וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֵאךְ הָהָר הֲנִיךְ הָרָה וַיִּלְדֶּת בֶּן וַקְרָאת
 טז שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי-שָׁמַע הָהָר אֶל-עֲנִיךָ: וְהוּא יִהְיֶה פְרָא
 טז אָדָם יָדוּ בְּכָל יוֹד כָּל בּוֹ וְעַל-פְּנֵי כָל-אֲחָיו יִשְׁכָּן: וַתִּקְרָא
 טז שֵׁם-הָהָר הַדְּבָר אֵלֶיהָ אֵתְּהָ אֵל רֹאֵי כִּי אָמְרָה הַגִּם הַלֵּם
 טז רֹאֵיתִי אַחֲרַי רֹאֵי: עַל-כֵּן קָרָא לְבָאָר לְבָאָר לַחֵי רֹאֵי הִנֵּה
 טז בֵּין קִדְשׁ וּבֵין בְּרֵד: וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם-
 טז בְּנֵי אִשְׁרֵי-יִלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל: וְאַבְרָם בֶּן-שָׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ
 טז שָׁנִים בְּלִדַת-הָגָר אֶת-יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) קרא גם בראשית, ט"ו, 4-5.

לפי פסוקים אלה, מהי הבטחה של ה' לאברם? (2 נקודות)

(2) לפי הקטע שלפניך (בראשית, ט"ו), מהו הקושי בדרך להגשמת הבטחה זו של ה'

לאברם, ובמה ההצעה של שרי לאברם מנסה לפתור את הקושי?

בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 3-6 בקטע שלפניך.

(1) על פי פסוקים 3-5, כיצד השפיע הפתרון שתיארת בתת-סעיף א (2) על היחסים בין

שרי להגר? בסס את דבריך על הכתוב. (2 נקודות)

(2) האם, לדעתך, תגובת אברם בפסוק 6 על דברי שרי ראויה לשבח או לגנאי?

נמק את דבריך. (3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 10-12 בקטע שלפניך.

הבא מפסוקים אלה שני דברים שבהם אלוהים מברך את ישמעאל ואת צאצאיו, והסבר אותם.

/המשך בעמוד 6/

פרק שני — היסטוריוגרפיה ונבואה (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א — חובה (8 נקודות) ועל שניים מן הסעיפים ב-ד (לכל סעיף — 6 נקודות).
(לכל שאלה — 20 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 3-5.

3. קרא מלכים א, כ"א, 19-1.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַם הָיָה
לְנָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֵאל אֵצֶל הַיְכָל אַחָאָב מֶלֶךְ
שְׂמֶרוֹן: וַיְדַבֵּר אַחָאָב אֶל-נָבוֹת וַלְאֹמֶר תְּנֵה-לִּי אֶת-כַּרְמֶךָ
וַיְחִי-לִּי לְגֹזֵיֶדֶק כִּי הוּא קְרוֹב אֵצֶל בֵּיתִי וְאַתְּנָה לְךָ תַּחְתִּיו
כָּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֲתַנְּה-לְךָ כֶּסֶף מֹחִיר זֶה:
וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל-אַחָאָב חֲלִילָה לִּי מֵהַיְיָ מִתַּתִּי אֶת-נַחְלַת
אֲבוֹתַי לְךָ: וַיָּבֹא אַחָאָב אֶל-בֵּיתוֹ סָר וְזָעַף עַל-הַדְּבָר אֲשֶׁר-
דִּבֶּר אֵלָיו נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וַיֹּאמֶר לֹא-אַתָּן לְךָ אֶת-נַחְלַת
אֲבוֹתַי וַיִּשְׁכַּב עַל-מִטְּתוֹ וַיִּסַּב אֶת-פָּנָיו וְלֹא-אָכַל לֶחֶם:
וַתָּבֹא אֵלָיו אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מִהֲיָה רֵוַחךָ סָרָה
וְאַיֶּךָ אָכַל לֶחֶם: וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי-אֲדַבֵּר אֶל-נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
וְאֹמֶר לוֹ תְּנֵה-לִּי אֶת-כַּרְמֶךָ בְּכֶסֶף אוֹ אֶס-חַפֵּץ אֶתָּה אֲתַנְּה-
לְךָ כָרֶם תַּחְתִּיו וַיֹּאמֶר לֹא-אַתָּן לְךָ אֶת-כַּרְמִי: וַתֹּאמֶר אֵלָיו
אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ אֶתָּה עֲתָה תַעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל-יִשְׂרָאֵל קוּם
אָכַל-לֶחֶם וַיִּטֵּב לְפָנָי אֲנִי אֲתָן לְךָ אֶת-כָּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי:
וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחָאָב וַתַּחֲתֶם בַּחֲתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים
אֶל-הַזְּקֵנִים וְאֶל-הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת-נָבוֹת:
וַתִּכְתֹּב בְּסְפָרִים לֵאמֹר קְדָאוּ-צוּם וְהִשִּׁיבוּ אֶת-נָבוֹת בְּרֹאשׁ
הָעָם: וְהוֹשִׁיבוּ שָׁנִים אָנָשִׁים בְּנֵי-בְלִיעֵל נֶגְדוֹ וַיַּעֲרְהוּ לֵאמֹר
בְּרַכַּת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וְהוֹצִיאוּהוּ וּסְקִלְהוּ וַיָּמָת: וַיַּעֲשׂוּ אָנָשִׁי
עִירוֹ הַזְּקֵנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שִׁלְחָה
אֵלֵיהֶם אִיזָבֵל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּסְפָרִים אֲשֶׁר שִׁלְחָה אֵלֵיהֶם:

ספרים

(שים לב: המשך הקטע בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 7/

וַיִּבְאוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
 בְּנֵי-בְלִיעֵל וַיֵּשְׁבוּ נֹגֵד וַיַּעֲדוּהוּ אֲנָשֵׁי הַבְּלִיעֵל אֶת-נְבוֹת נֹגֵד
 הָעַם לֵאמֹר בְּרַךְ נְבוֹת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וַיֵּצְאוּהוּ מִחוּץ לְעִיר
 וַיִּסְקְלוּהוּ בָאֲבָנִים וַיָּמָת: וַיִּשְׁלַחוּ אֶל-אִיזָבֵל לֵאמֹר סַקֵּל נְבוֹת
 וַיָּמָת: וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אִיזָבֵל כִּי-סַקֵּל נְבוֹת וַיָּמָת וַתֹּאמֶר אִיזָבֵל
 אֶל-אַחָאָב קוּם רִשׁ אֶת-פָּרֶס וְנְבוֹת הַיִּזְדַּעְאֵלִי אֲשֶׁר מֵאֵן
 לְתֵת לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נְבוֹת חַי כִּי-יָמָת: וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אַחָאָב
 כִּי מָת נְבוֹת וַיִּקָּם אַחָאָב לָרֶדֶת אֶל-פָּרֶס נְבוֹת הַיִּזְדַּעְאֵלִי
 לְרִשְׁתּוֹ: וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-אֱלִיהוּ הַתְּשֻׁבִי
 לֵאמֹר: קוּם רֵד לְקִרְיַת אַחָאָב מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשֶׁמְרוֹן
 הִנֵּה בְכֶרֶם נְבוֹת אֲשֶׁר-יֵרֵד שֵׁם לְרִשְׁתּוֹ: וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר
 כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרִצְחָת וּגְסִירְשָׁת וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה
 אָמַר יְהוָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לָקְחוּ הַפְּלִבִּים אֶת-רֶס נְבוֹת יִלְקֹוּ
 הַפְּלִבִּים אֶת-דָּמְךָ גַם-אַתָּה:

ענה על סעיף א (חובה).

- א. (1) הסבר מה ביקש אחאב מנבות. (4 נקודות)
 (2) על פי הקטע, ציין שתיים מן הדמויות שסייעו לאחאב להשיג את מבוקשו. (4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

- ב. קרא פסוקים 4-7 בקטע שלפניך.
 (1) מהו ההבדל בין התגובה של אחאב על הסירוב של נבות ובין התגובה של איזבל על הסירוב? (2 נקודות)
 (2) קרא גם מלכים א, ט"ז, 31 ואת הקטע מחוק המלך בדברים, י"ז, 18-20. מוצאה של איזבל וחוק המלך עשויים להסביר את ההבדל שציינת בסעיף (1). הסבר קביעה זו. (4 נקודות)
- ג. קרא פסוקים 8-14 בקטע שלפניך.
 (1) בפסוקים אלה המספר מביע בעקיפין ביקורת על הזקנים והחרים בעירו של נבות. בסס קביעה זו על שתי ראיות מפסוקים אלה, והסבר כל ראייה. (4 נקודות)
 (2) האם, לדעתך, הביקורת על הזקנים והחרים מוצדקת? נמק. (2 נקודות)
- ד. (1) קרא גם בראשית, ג', 11-12. הסבר כיצד אדם הראשון מסיר מעליו את האחריות למעשיו. (2 נקודות)
 (2) קרא פסוק 19 בקטע שלפניך. מהו, לדעתך, הצידוק שהיה אחאב יכול להביא לפני ה' ואלוהיו למעשיו, והאם יש בסיס לצידוק זה? נמק, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

/המשך בעמוד 8/

ויתפשו את המלך ויעלו אתו
 אל-מלך בבל רבלתה וידברו אתו משפט: ואת בני צדקיהו
 שחטו לעיניו ואת-עיני צדקיהו עוד ויאסרהו בנחשתים
 ויבאהו בבל: ובחדש החמישי בשבעה לחדש
 היא שנת תשע-עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך-בבל
 בא נבזראדן רב-טבחים עבד מלך-בבל ירושלם: וישרף
 את-בית ה' ואת-בית המלך ואת כל-בתי ירושלם ואת-
 כל-בית גדול שרף באש: ואת-חומת ירושלם סביב נתצו
 כל-חיל בשרים אשר רב-טבחים: ואת יתר העם הנשארים
 בעיר ואת-הנפלים אשר נפלו על-המלך בבל ואת יתר
 ההמון הגלה נבזראדן רב-טבחים: ומהלך הארץ השאר
 רב-טבחים לכרמים ולגבים: ואת-עמודי הנחשת אשר
 בית ה' ואת-המכנות ואת-ים הנחשת אשר בבית ה'
 שברו כשרים וישאו את-נחשתם בבלה: ואת-הסירות
 ואת-היעים ואת-המזמרות ואת-הכפות ואת כל-כלי
 הנחשת אשר ישרתו-בם לקחו: ואת-המחתות ואת-
 המזרקות אשר זהב וזהב ואשר-כסף כסף לקח רב-טבחים:
 העמודים ו שנים הים האחר והמכנות אשר-עשה שלמה
 לבית ה': לא-היה משקל לנחשת כל-הכלים האלה:
 שמנה עשרה אמה קומת העמוד האחד וכתרת עליו ו
 נחשת וקומת הכתרת שלש אמה ושבעה ורמנים על-
 הכתרת סביב הכל נחשת וכאלה לעמוד השני על-השבכה:
 ויקח רב-טבחים את-שרייה כהן הראש ואת-עפניהו כהן
 משנה ואת-שלישת שמרי הסף: ומן-העיר לקח סרים אחד
 אשר-הוא פקיד ועל-אנשי המלחמה וחמשה אנשים מראי
 פני-המלך אשר נמצאו בעיר ואת הספר שר הצבא המצבא
 את-עם הארץ וששים איש מעם הארץ הנמצאים בעיר:
 ויקח אתם נבזראדן רב-טבחים וילך אתם על-מלך בבל
 רבלתה: ויך אתם מלך בבל ומיתם ברבלה בארץ חמת
 ויגל יהודה מעל אדמתו: והעם הנשאר בארץ יהודה אשר
 השאיר נבוכדנאצר מלך בבל ופקד עליהם את-גדליהו
 בן-אחיקם בן-שפן:

וליוגבים

אמות

/המשך בעמוד 9/

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 9-10, 21-22 בקטע שלפניך.

(1) באיזו שנה (לועזית) אירע החורבן המתואר בפסוקים אלה? (4 נקודות)

(2) מהו הביטוי של החורבן בתחום הדתי, ומהו ביטויו בתחום המדיני?

בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 6-7 בקטע שלפניך וגם מלכים ב, כ"ד, 17-18, 20.

(1) לפי המסופר במלכים ב, כ"ד, תאר כיצד עלה צדקיהו לשלטון. (3 נקודות)

(2) על סמך תשובתך לתת-סעיף (1), מה ההסבר האפשרי לעונש החמור והאכזרי

שהטילו הבבלים על צדקיהו? (3 נקודות)

ג. קרא פסוקים 11-12 בקטע שלפניך ממלכים ב, כ"ה וגם ישעיה, א', 23.

אפשר לטעון שבאירוע החורבן נעשה צדק עם השכבה החברתית בעם שסבלה בזמן

שממלכת יהודה התקיימה.

הסבר טענה זו, ובסס אותה על הכתובים.

ד. קרא פסוקים 13-17 בקטע שלפניך.

(1) הבא מקטע זה שתי דוגמאות לפריטים שנלקחו מבית המקדש, והסבר במה כל אחת

מן הדוגמאות שהבאת מבטאת את כאב האובדן שחש הכותב. (3 נקודות)

(2) קרא גם עזרא, א', 7-8, 11.

על פי הפסוקים מעזרא, א', מה עלה בגורלם של חלק מן הפריטים המוזכרים

בפסוקים 13-17 בקטע שלפניך? (3 נקודות)

א הדבר אשר יהיה
ב אל ידמיהו מאת ה' לאמר: עמד בשער בית ה' וקראת
שם את הדבר הזה ואמרת שמעו דברי ה' כל יהודה
ג הבאים בשערים האלה להשתחוות ל ה' בהר
אמר ה' צבאות אלהי ישראל היטיבו דרכיכם ומעלליכם
ד ואשכנח אתכם במקום הזה: אל תבטחו לכם אל דברי
ה שקר לאמר היכל ה' היכל ה' היכל ה' המה: כי אם
ו היטיב יטיבו את דרכיכם ואת מעלליכם אם עשו תעשו
ז משפט בין איש ובין רעהו: גר יתום ואלמנה לא תעשקו ודם
ח נקי אל תשפכו במקום הזה ואחרי אלהים אחרים לא תלכו
ט לרע לכם: ושכנתי אתכם במקום הזה בארץ אשר נתתי
ל אבותיכם למן עולם ועד עולם: הנה אתם בטחים לכם
על דברי השקר לבלתי הועיל: הגנב ורצח ונאף והשבע
לשקר וקטר לבעל והלך אחרי אלהים אחרים אשר לא
ו ידעתם: וזאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא שמי
ז עליו ואמדתם נצלנו למען עשות את כל התועבות האלה:
ח המערת פדצים היה הבית הזה אשר נקרא שמי עליו
ט בעיניכם גם אנכי הנה ראיתי נאם ה': כי לכרנא אל
י מקומי אשר בשילו אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו
כ את אשר עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל: ועתה יען
ל עשותכם את כל המעשים האלה נאם ה': ואדבר אליכם
ד השכם ודבר ולא שמעתם ואקרא אתכם ולא עניתם:
ה ועשיתי לבית אשר נקרא שמי עליו אשר אתם בטחים בו
ו למקום אשר נתתי לכם ולאבותיכם כאשר עשיתי לשל: ו
ז והשלכתי אתכם מעל פני כאשר השלכתי את כל אחיכם
ח את כל זרע אפרים: ואתה אל תתפלל ובעד
ט העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי
י כִּי אֲנִי שָׁמַע אֶתְךָ: הַאִינְךָ רֹאֵה מַה הֵמָּה עֹשִׂים בְּעָרֵי
יא יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם: הַבָּנִים מְלַקְטִים עֵצִים וְהָאֲבוֹת
יב מְבַעֲרִים אֶת־הָאִשׁ וְהַנָּשִׁים לְשׁוֹת בְּצֶק לַעֲשׂוֹת כּוֹנִים
יג לְמַלְכַת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נֹסְכִים לְאֱלֹהִים אַחֲרַיִם לְמַעַן הַכְּעִסְנִי:

יט האתי הם מכעסים נאם-ה הלא אתם למען בשת
 כ פניהם: לכן כה אמר ואדני ה הנה אפיו וחמתי
 נתכת אל-המקום הזה על-האדם ועל-הבהמה ועל-עין
 השדה ועל-פרי האדמה ובערה ולא תכבה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 3-11 בקטע שלפניך.

- (1) באילו דברי שקר אנשי יהודה בוטחים? הסבר. (4 נקודות)
- (2) לעומת דברי השקר, מה ירמיהו דורש מאנשי יהודה? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 9-10 בקטע שלפניך וגם שמות כ', 1-14.

- (1) הנביא ירמיהו מקשר בין חטאי העם לנאמר בעשרת הדיברות. הסבר קביעה זו, ובסס אותה על שלוש דוגמאות מן הכתובים. (4 נקודות)
- (2) מה אפשר ללמוד מן הקישור לעשרת הדיברות על חומרת המעשים של העם? (2 נקודות)

ג. קרא פסוקים 17-19 בקטע שלפניך ואת דברי י' הופמן על פסוק 18:

האלילות מתוארת כהגיגה משפחתית ולא כפולחן ממלכת-רשמי. (י' הופמן, ירמיה, מקרא לישראל)

- (1) הסבר דברים אלה על פי פסוקים 17-18. (3 נקודות)
- (2) על פי דברי האל בפסוק 18, מהי המטרה של מעשי המשפחה? על פי פסוק 19, מה תהיה בסופו של דבר התוצאה של מעשים אלה? הסבר. (3 נקודות)

ד. קרא פסוקים 16-20 בקטע שלפניך.

- (1) לפי פסוקים אלה ירמיהו נדרש לוותר על חלק מהותי בתפקידו כנביא. פרט על מה נדרש ירמיהו לוותר. בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)
- (2) על פי פסוק 20 בקטע שלפניך, מדוע נדרש ירמיהו לוותר שצינת בתת-סעיף (1)? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

/המשך בעמוד 12/

פרק שלישי — נושאי החובה (18 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 6-9 (לכל שאלה — 6 נקודות)

חוק

6. קרא דברים, ט"ו, 1-6.

א **מִקֵּץ שִׁבְעֵי שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה:**
 ב **וְזֶה דְבַר הַשְּׁמִטָּה שְׁמוֹט כָּל־בַּעַל מִשָּׂה יָדוֹ אֲשֶׁר יִשֶׂה בְּרֵעֵהוּ
 ג **לֹא־יִגֹּשׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה: אֶת־
 ד **הַנֹּכְרִי תִגַּשׁ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תִשְׁמַט יָדְךָ: אִפְסִי
 ה **כִּי לֹא יִהְיֶה בְּךָ אֲבִיּוֹן כִּי־בָרַךְ יְבָרְכְךָ ה' בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר ה'
 ו **אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה לְרֵשֶׁתָּהּ: רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל
 ז **ה' אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
 ח **אָנֹכִי מֵצַוְךָ הַיּוֹם: כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּרַךְ כָּאֲשֶׁר דִּבַּר לְךָ
 ט **וְהַעֲבַמְתָּ גוֹיִם רַבִּים וְאֶתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים
 י **וּבְךָ לֹא יִמְשְׁלוּ:******************

קרא פסוקים 2-3 בקטע שלפניך.

א. מהי הסיבה לציווי לשמוט בשנת שמיטה את החוב של הרע והאח?

בסס את דבריך על הכתוב.

(2 נקודות)

ב. לאור הסיבה שציינת בסעיף א, הסבר את ההיתר לנגוש את הנכרי. (4 נקודות)

חכמה

7. קרא קהלת, א', 12-18.

אֲנִי קִהַלְתִּי הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם: וְנָתַתִּי אֶת-
 לְבִי לְדָרוֹשׁ וּלְתוֹר בַּחֲכָמָה עַל כָּל-אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַחַת
 הַשָּׁמַיִם הוּא עֲנֵן וְעַתָּה נָתַן אֱלֹהִים לִבִּי הָאֲדָם לַעֲנוֹת בּוֹ:
 י רָאִיתִי אֶת-כָּל-הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם וְהִנֵּה הַכֹּל
 ט הֵבֵל וְרֵעוּת רוּחַ: מַעֲוֹת לֹא-יִוָּכַל לְתַקֵּן וְחֶסְרוֹן לֹא-יִוָּכַל
 טו לְהַמְנוֹת: דִּבְרַתִּי אֲנִי עִם-לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הַגְדַלְתִּי
 וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה עַל כָּל-אֲשֶׁר-הָיָה לִפְנֵי עַל-יְרוּשָׁלַם וּלְבִי
 י רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְדַעַת: וְאֶתְנָה לְבִי לְדַעַת חֲכָמָה וְדַעַת
 י הַלְלוֹת וְשִׁבְלוֹת יִדְעֵתִי שֶׁגִּסְרוֹהּ הוּא רַעֲיוֹן רוּחַ: כִּי בָרַב
 חֲכָמָה רַב-כֶּעֶס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מִכְּאוֹב:

על פי הקטע שלפניך, מהי המסקנה שהסיק קהלת בנוגע לחכמה, ומה הביא אותו למסקנה זו?
 בסס את דבריך על הכתוב.

/המשך בעמוד 14/

נביאי אמת ונביאי שקר

8. קרא ירמיה, כ"ג, 25-29.

טו שמעתי את אשר אמרו הנבאים
 טז הנבאים בשמי שקר לאמר חלמתי חלמתי: ערמתי היש
 טז בלב הנבאים נבאי השקר ונביאי תדמת לפס: החשבים
 להשפיע את עמי שמי בחלומתם אשר יספרו איש לרעהו
 טז כאשר שכחו אבותם את שמי בפעל: הנביא אשר אתו
 חלום יספר חלום ואשר דברי אתו ידבר דברי אמת מה-
 טז לתבן את הבר נאס: ה: הלווא כה דברי נאש נאס: ה:
 וכפטיש יפצץ סלע:

הסבר את ההבחנה שירמיהו עושה בין נביא שקר לנביא אמת, באמצעות שני הדימויים שבפסוק 29. בסס את דבריך על המתוב.

/המשך בעמוד 15/

9. קרא ישעיה, מ' 1-11.

נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמֶר
 אֱלֹהֵיכֶם: דַּבְּרוּ עַל-לֵב יְרוּשָׁלַם וְקִרְאוּ אֵלַיָּה כִּי מְלֹאָה
 עֲבָאָה כִּי נִרְעָה עֹנֶה כִּי לִקְחָה מִיַּד ה' כַּפְלִים בְּכָל-
 חַטָּאתֶיהָ: קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פֶּנּוּ דֶרֶךְ ה'
 יִשְׂרָאֵל בְּעֵרְבָה מִסְלָה לְאֱלֹהֵינוּ: כֹּל-גִּיּוֹא יִנְשָׂא וְכֹל-הָדָר וּגְבֻעָה
 יִשְׁפְּלוּ וְהָיָה הָעֶקֶב לְמִישׁוֹר וְהָרִכְסִים לְבִקְעָה: וְנִגְלָה כְבוֹד
 ה' וְרָאוּ כָל-בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי ה' דִּבֶּר: קוֹל
 אֹמֵר קִרְא וְאֹמֵר מִה אֶקְרָא כָל-הַבָּשָׂר חֲצִיר וְכֹל-חֲסֹדוֹ
 כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יִבֶּשׂ חֲצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ ה' נִשְׁבֶּה בּוֹ
 אֲכַן חֲצִיר הָעֵם: יִבֶּשׂ חֲצִיר נָבֵל צִיץ וְדָבָר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם
 לְעוֹלָם: עַל-הַר-גְּבוּהָ עַל-לֶךְ מִבְּשַׂרְתּוֹ צִיּוֹן
 הָרִימִי בֶּכַח קוֹלְךָ מִבְּשַׂרְתּוֹ יְרוּשָׁלַם הָרִימִי אֶל-תִּירְאִי
 אֲמַרְי לְעַרְי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם: הִנֵּה אֲדֹנָי ה' בַּחֲזֹק
 יָבֹא וְרָעוּ מַשְׁלָה לּוֹ הִנֵּה שִׁכְרוּ אֶתוֹ וּפְעַלְתּוֹ לַפְּמֹו:
 כָּרְעָה עֲדָרוֹ יָרְעָה בּוֹרְעוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא עֲלוֹת
 יִנְהַל:

הנבואה פותחת במילים: "נחמו נחמו עמי".

ציין שתי בשורות שבאמצעותן הנביא מנחם את העם, והסבר כל בשורה.

פרק רביעי — נושאי ההרחבה (6 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 10-13 (6 נקודות).

חנק

10. קרא דברים, ט"ו, 12-18.

כִּי יִמְכַר
 לְךָ אֶחִיד הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וְעַבְדְּךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת
 תִּשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ: וְכִי־תִשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ לֹא תִשְׁלַחְנוּ
 רִיקָם: הָעֵנֶק תִּעֲנִק לוֹ מִצֵּאֲנֶךָ וּמִגִּרְנֶךָ וּמִקֶּבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ
 ה' אֱלֹהֶיךָ תִתְּנֶלּוּ: וּזְכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אֲנֹכִי מִצִּוְךָ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה הַיּוֹם:
 וְהָיָה כִּי־יֹאמֶר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמְךָ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת־בֵּיתְךָ
 כִּי־טוֹב לוֹ עִמְךָ: וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמְּדִיעַ וְנָתַתָּה בְּאָזְנוֹ וּבִדְלַת
 וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם וְאִי לֹא־מָתַךְ תַּעֲשֶׂה־בּוֹ: לֹא־יִקְשֶׁה בְּעֵינֶיךָ
 בְּשִׁלְחַךְ אֹתוֹ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ כִּי מִשְׁנֵה שָׂכָר שָׂכִיר עַבְדְּךָ שֵׁשׁ
 שָׁנִים וּבִרְכֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:

קרא את דברי יגאל אלון, שר העבודה דאז, מנאומו בכנסת:

פיצויים לעובד מפוטר הם אולי הזכות הסוציאלית הראשונה שהעובד בארץ הזאת השיג [...]

כהמשך למסורת היהודית העתיקה, שביסודה רעיון ההענקה שבתורה. (דברי הכנסת, כרך 32)

א. אפשר לומר שיגאל אלון שאב את "רעיון ההענקה" מן הקטע שלפניך בדברים.

על מה בקטע זה היה אפשר לבסס את רעיון ההענקה? בסס את דבריך על הכתוב.

(3 נקודות)

ב. על פי פסוק 18, הסבר דרך אחת שבאמצעותה המחוקק מנסה לשכנע את האדון לקיים

את החוק. (3 נקודות)

חכמה

11. קרא קהלת, ג', 18-21.

אמרתני אני בלפי על-דברת
בני האדם לברם האלהים ולראות שהם-בהמה המה להם:
כי מקרה בני-האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד להם כמות
זה כן מות זה ורוח אחד לכל ומותר האדם מן הבהמה אין
כי הפל הבל: הפל הולך אל-מקום אחד הפל היה מן-העפר
והפל שב אל-העפר: מי יודע רוח בני האדם העלה היא
למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ:

א. "ומותר האדם מן הבהמה אין" (פסוק 19).

הסבר את המסקנה הזאת של קהלת, וכתוב מה הביא אותו למסקנה זו.

בסס את דבריך על פסוקים 19-20.

(3 נקודות)

ב. האם פסוק 21 בקטע שלפניך מחזק את המסקנה בפסוק 19 או מערער עליה?

נמק את דבריך.

(3 נקודות)

/המשך בעמוד 18/

שיבת ציון

13. קרא איכה, ה', 1-16.

זכר ה' מזה-היה לנו הפיט ודאה את-חרפתנו: נחלתנו
 נהפכה לזרים פתינו לנכרים: יתומים הלינו אין אב אמותינו
 באלמנות: מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר יבאו: על
 צוארנו נדהפנו יגענו לא הונח-לנו: מצרים נתנו יד אשור
 לשבע לחם: אבותינו חטאו אינם אנחנו עונותיהם סבלנו:
 עבדים משלו בנו פרק אין מידם: בגפשינו נביא לחמנו
 מפני הרב המדבר: עורנו כתנור נכמרו מפני זלעפות
 רעב: נשים בעיון ענו בתלת בערי יהודה: שרים בידם
 נתלו פני זקנים לא נהדרו: בחורים טחון נשאו ונערים
 בעץ בשלו: זקנים משער שבתו בחורים מנגינתם: שבת
 משוש לפנו נהפך לאכל מחולנו: נפלה עטרת ראשו
 אויבנו לנו כי חטאנו:

מול הנטייה להטיל אשמה [...] ישנם [בקטע] פסוקים המלמדים על נטילת אחריות.

(המאמר הדיקטטי על איכה, ה')

הבא מן הקטע שלפניך ראה לכל אחת משתי דרכי ההתמודדות האלה, והסבר אותה

(סך הכול – שתי ראיות).

ויאמרו השרים וכל העם
 אל הנהנים ואל הנביאים אין לאיש הזה משפט מות כי
 בשם ה' אלהינו דבר אלינו: ויקמו אנשים מזקני הארץ
 ויאמרו אל כל קהל העם לאמר: מיכה המורשתי היה נבא
 בימי חזקיהו מלך יהודה ויאמר אל כל עם יהודה לאמר
 כה אמר ה' עבאות ציון שדה תחרש וירושלים עיים
 תהיה והר הבית לבמות יער: ההמת המתהו חזקיהו מלך
 יהודה וכל יהודה הלא ירא את ה' ויחל את פני ה'
 וינחם ה' אל הדעה אשר דבר עליהם ואנחנו עשים רעה
 גדולה על נפשותינו: וגם איש היה מתנבא בשם ה'
 אוריהו בן שמעיהו מקרית היערים ונבא על העיר הזאת
 ועל הארץ הזאת ככל דברי ירמיהו: וישמע המלך יהויקים
 וכל גבוריו וכל השרים את דבריו ויבקש המלך המיתו
 וישמע אוריהו וירא ויברח ויבא מצרים: וישלח המלך
 יהויקים אנשים מצרים את אלנתן בן עכבור ואנשים אתו
 אל מצרים: ויצאו את אוריהו ממצרים ויבאהו אל המלך
 יהויקים ויבהו בחרב וישלך את נבלתו אל קברי בני העם:
 אך יד אחיקם בן שפן היתה את ירמיהו לבלתי תת אתו
 ביד העם להמיתו:

בקטע זה מובאים מקרים על שני נביאים שניבאו נבואות חורבן, ועל היחס כלפיהם בעקבות
 נבואתם: מקרה מיכה המורשתי ומקרה אוריהו בן שמעיהו.
 איזה מן המקרים מחזק את דרישת התובעים להרוג את ירמיהו, ואיזה מהם מחזק את המבקשים
 להגן עליו? נמק את דברך.

פרק חמישי — קטע נלמד לניתוח ולהבנה (12 נקודות)

ענה על שאלה 14 — תובה ועל שתיים מן השאלות 15-17 (לכל שאלה — 4 נקודות).

קרא בראשית, ל"ח, 1-21.

א וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלַי מִמֶּרָא וְהוּא יָשָׁב פֶּתַח-הָאֵהָל כְּחַם
 ב הַיּוֹם: וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא
 ג וַיֵּרָץ לְקִרְאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי
 ד אִסְרָנָא מֵצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל-נָא תַעֲבֹד מֵעַל עַבְדְּךָ: יִקְחֶךָ
 ה נָא מֵעַט-מִיָּמִים וְדַחְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעַיִן: וְאִקְחָה
 ו פֶּתַח-לְחֶם וְסַעְדוּ לְבָבְכֶם אַחַר תַּעֲבֹדוּ כִּי-עַל-כֵּן עֲבַדְתֶּם עַל-
 ז עַבְדֵּכֶם וַיֹּאמְרוּ בֵּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּמְהַר אֲבָרְהָם
 ח הָאֵהָלָה אֶל-שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־רִי שְׁלֹשׁ סֹאִים קָמַח סֹלֶת לוֹשִׁי
 ט וְעָשִׂי עֲגוֹת: וְאֶל-הַבְּקָר רֵץ אֲבָרְהָם וַיִּקַּח בֶּן-בְּקָר יוֹד וְטוֹב
 י וַיִּתֵּן אֶל-הַנֶּעֶר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֲמֹאֶה וְחֶלֶב וּבֶן-
 יא הַבְּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעַיִן
 יב וַיֹּאכְלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךָ שָׂרָה אֲשֶׁרְךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל:
 יג וַיֹּאמֶר שׁוֹב שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה וְהַנְּהִיבִן לְשָׂרָה אֲשֶׁרְךָ
 יד וְשָׂרָה שָׂמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו: וְאֲבָרְהָם וְשָׂרָה וְקָנִים
 טו בָּאִים בַּיּוֹם הַהוּא לְהִיּוֹת לְשָׂרָה אֵרֶחַ בְּנָשִׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה
 טז בַּקֶּרֶבָה לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלֹתִי הִיְתָה-לִּי עֲדָנָה וְאֲדֹנָי זָקֵן: וַיֹּאמֶר
 יז ה' אֶל-אֲבָרְהָם לְמַדּוּ זֶה צִחַקְתָּ שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנִּם
 יח אֵלַי וְאֲנִי זָקֵנָתִי: הֲיִפְלֵא מִי דָבָר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ
 יט כְּעֵת חַיָּה וְלִשְׂרָה בֵּן: וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא צִחַקְתִּי כִּי-
 כ זָרָה וַיֹּאמֶר וְלֹא כִּי צִחַקְתָּ: וַיִּקְמוּ מִשֵּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקֹפוּ
 כא עַל-פְּנֵי סֹדֶם וְאֲבָרְהָם הֵלֵךְ עִמָּם לְשֹׁלְחָם: וְה' אָמַר הַמַּכְסָּה
 כב אֲנִי מֵאֲבָרְהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאֲבָרְהָם הָיוּ זָהִים לְגֹי גְדוֹל
 כג וְעַצּוֹם וְנִבְרָכוּ-בּוֹ כָּל-גֹּיֵי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֲתוּ לְמַעַן אֲשֶׁר
 כד יַעֲשֶׂה אֶת-בְּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרֹךְ ה': לַעֲשׂוֹת
 כה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא ה' עַל-אֲבָרְהָם אֶת-אֲשֶׁר-
 כו דִּבֶּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר ה' זָעַקְתָּ סֹדֶם וְעַמָּהּ כִּי-רַבָּה וְחַטָּאתָם
 כז כִּי כִבְדָה מֵאֵד: אֲרַדְדָנָא וְאֲרָאָה הַבְּצֻעְקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי
 עֲשׂוּכָלָה וְאִסְלֵא אֲרַעָה:

/המשך בעמוד 21/

ענה על שאלה 14 (חובה).

14. הבא מן הקטע שתי דוגמאות המראות כי אברהם הוא מארח למופת.

ענה על שתיים מן השאלות 15-17.

15. האורחים שהגיעו לאברהם נשאו שתי בשורות.

הסבר את שתייהן. בסס את דבריך על הכתוב.

16. קרא פסוק 19 בקטע שלפניך וגם ירמיה, ז', 6-9, 13-15.

בפסוק 19 בא לידי ביטוי הייעוד של אברהם. ייעוד זה עתיד להתממש בצאצאיו.

על פי הפסוקים מירמיה, צאצאי אברהם לא מימשו ייעוד זה.

הסבר במה, וכתוב מה היה דינם בשל כך.

17. בהמשך המסופר בפרק י"ח בבראשית, ה' מכלה את סדם ועמורה על כל תושביהן בשל החטאים

הכבדים של התושבים.

ציין דוגמה נוספת מספר בראשית של עונש כליה שבו ה' מעניש ציבור שלם בשל חטאיו.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך